

[Erik Eriksen.]

at se, om det samlede folketings syn på denne sag er det samme som den højtærede ministers.

Det er jo ikke ligegyldigt for erhvervslevet, hvordan der administreres og efter hvilke synspunkter. En monopollovgivning er nødvendig for at undgå udnyttelse af forbrugerne, ikke mindst i tider, hvor konkurrence er udelukket på grund af importbegrænsning eller på grund af prisaftaler; derom er der ingen strid, men derfor er det alligevel ikke ligegyldigt, i hvor høj grad liberale synspunkter er repræsenteret i monopoltilsynet, og det, den højtærede handelsminister her har præsteret, synes jeg i mange henseender taler for sig selv.

Jeg begyndte med at sige, at regeringens programerklæring ikke kunne siges at være altfor oplysende. I min udtalelse ligger der i og for sig ikke noget nedsættende, der er vel ikke noget at sige til det. Man kan også anlægge den betragtning, at netop fordi erklæringen er så skematisk og så lidt oplysende på afgørende områder, er den i og for sig lettere at tyde. Den højtærede statsminister ved bedre end de fleste, hvor farlig hans sejlads kan forme sig, men det farvand, den højtærede minister er ude i, kender han ud og ind. Han kender alle skærene, og skulle han et øjeblik glemme sit af stærke kræfter i hans parti autoriserede søkort, vil han nok blive gjort opmærksom på det. Jeg skal ikke gøre forsøg på at spå om fremtiden. Vi må vente og se. Naturligvis er vi interesseret i at se den høje regerings navigation, og naturligvis er vi også interesseret i at finde ud af, hvor meget der er Hansen, og hvor meget der er Rasmussen. I den højtærede statsministers tale her den 4. oktober finder jeg ikke noget, der giver mig tro på, at regeringen skulle søge udstukket linier, der kan siges at falde i særlig grad ind under mit partis synspunkter.

Måske bedømmer jeg de kommende måneders udvikling for pessimistisk, men i dette øjeblik er jeg mere end på noget tidligere tidspunkt overbevist om, at ad de hidtil fulgte baner kan vi ikke køre videre. Jeg kunne også sige det på den måde, at regeringspartiet er et parti, der på mangfoldige områder nærer en betydelig mistillid til den enkelte — man har større tillid til

statens regulerende og fordelende kræfter. Det er klart, at der kan gå en vis tid, indtil de mange enkelte får mistillid til regeringens lovgivning og til dens administration. Det erhvervsøkonomiske klima, som den høje regering med sin politik har skabt, giver stadig større tal på papiret, men pengene bliver mindre værd. Stabiliteten mangler, befolkningen synes ikke, der er nogen værdibestandighed at få øje på. Den højtærede statsminister vil nu indlede eller har allerede i nogle tilfælde indledt forhandlinger med erhvervslevets organisationer, og det kan være meget fornuftigt, selvom jeg ikke er tilbøjelig til at tro, at det fører til noget nævneværdigt. Jeg kan ikke vide noget om, hvorledes den højtærede statsminister griber sagen an i de forskellige byer, hvorvidt han spørger om råd eller søger at falbyde sin egen kollektion ved at gå fra dør til dør, og det er heller ikke noget, der vedkommer mig.

Jeg konkluderer derhen, at vi må afvente udviklingen, vente og se, hvad regeringen tilsigter med sine forslag, når de kommer til at foreligge i udarbejdet form, ad hvilke veje den vil søge at nå de mål, der skal nås; men det er klart, at regeringen ikke vil kunne regne med vor støtte til en politik, der i mindste måde skal tjene socialistiske formål i den nuværende situation.

Aksel Møller: Mit parti anerkender den højtærede stats- og udenrigsministers redogørelse for landets udenrigspolitiske stilling. Vi er tilfredse med den måde, hvorpå åbningstalen gav udtryk for synspunkter, som samler et stort flertal i det høje ting, deriblandt også de konservative medlemmer af tinget. Vi deler åbningstalens forhåbninger om, at den internationale afspænding virkelig er begyndelsen til en varig fred mellem menneskene. Af tonen i den højtærede ministers udtalelser om den verdenspolitiske afspænding tror jeg at have lyttet mig til en dæmpet advarsel mod forhastet optimisme. Så nye tegnene er på fred, og så mange problemer som står tilbage at løse, er en behersket glæde også på sin plads. Ingen af os har vel glemt, hvor hyppigt vi har været vidne til den østlige verdens dobbeltspil? Er det, vi oplever — må man spørge sig selv — en taktisk manøvre i en gammel politiks tjeneste